

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1234262/2

בבית הדין הרבני האזורי רחובות

לפני כבוד הדיינים:

הרב ציון אשכנזי – אב"ד, הרב אליהו עמאר, הרב שמואל דומב

התובעת: פלוני

נגד

הנתבע: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד צבי זף ועו"ד שילת יפרח)

הנדון: קביעת מקום מגורים והסדרי ראייה

פסק דין

ענין פסק דין זה - מקום מגורי הקטין ת' ד' והסדרי שהותו עם הוריו.

רקע

הצדדים נישאו ביום 22/5/2015.

ביום 16/5/2016 נולד בנם ת' ד'.

עוד טרם הנישואין בני הזוג התגוררו ברחובות.

בשנת 2019 רשמו ההורים את בנם ללימודים בשנה"ל הבאה בגן ברחובות כולל לצהרון לאחר הלימודים. אולם לאור הקרע שנוצר ביניהם, סוכם בין ההורים כי האם תעזוב את בית המגורים לתקופה קצרה יחד עם בנם, עד לתחילת שנת הלימודים בו תשוב האם יחד עם הבן להתגורר יחדיו עם האב, ובתקופה זו יתקיימו הסדרי שהות שווים בינה ובין האב.

אולם ביום 25/8/19 עתרה האם לביה"ד לאשר את רישומו של הבן בגן במעלה אדומים. ביה"ד הפנה את בקשת האם לתגובת האב, אשר הביע את התנגדותו הנחרצת למהלך, בטענה כי האם הערימה עליו, שכן הסכמתו לשהות הקטין במעלה אדומים הייתה הסכמה לזמן קצוב בלבד, בעוד שמחצית מהזמן הקטין מתגורר עם אביו ברחובות. ולפיכך ביקש האב את הוראת ביה"ד על לימודי הקטין בגן ברחובות כפי שסוכם בין ההורים.

ביה"ד קבע דיון דחוף ליום 8/9/19 לדון בנושא מקום מגורי הקטין ולימודיו. וביום 10/9/19 הורה ביה"ד כדלהלן:

- א. הבן יעבור להתגורר עם האם במעלה אדומים, ומקום לימודיה יהיה אף הוא במעלה אדומים.
- ב. לצורך רישומו בגן במעלה אדומים, יחתום האב על כל הנדרש על ידי הרשות המקומית.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

- ג. הבן ישהה אצל האב, בסופי שבוע שבועיים ברצף החל מיום חמישי בשעה 16:00 ועד למוצאי שבת כשעה לאחר צאת השבת. ולאחר מכן סוף שבוע אצל האם.
- ד. בשבועיים שבו הבן שוהה אצל האב בסוף השבוע, האב ישהה עם הבן באמצע השבוע בכל יום שלישי משעה 15:00 ועד לשעה 18:00.
- ה. בשבוע שבו הבן שוהה אצל האם בסוף השבוע, האב ישהה עם הבן בנוסף ליום שלישי בשעות האמורות, גם ביום חמישי בין השעות 15:00 ועד לשעה 18:00.
- ו. מכיון שהאם יזמה את השינוי במקום מגורי הקטינה, האם תישא לבדה, בנסיעות להביא את הבן לאב ולהחזירה.
- ז. ככל והאם אינה מסוגלת או אינה רוצה לעמוד באמור בסעיף ו', עליה להודיע על כך לבית הדין מיידי ולא יאוחר מיום 12/9/19. ובית הדין ישקול ההחלטה כולה מחדש (כולל שקילת רישומו בגן ברחובות).

מני אז העמיק הקרע בין ההורים סביב נושא זמני השהות ומקום מגורי בנם, כאשר שני ההורים אוחזים בקטין, וכל אחד מכריז "כולו שלי". ההורים לא השכילו לפנות את רגשותיהם לטובת הקטין.

האב אשר לא השלים עם החלטת ביה"ד שהותירה את הקטין כמחצית מימי השבוע במעלה אדומים הגיש בקשות לעיכוב הליכים לצורך הגשת ערעור, ומשדחה ביה"ד את בקשתו זו, הגיש האב בקשה להיעדר סמכות לביה"ד, ואף כי ביה"ד דחה את בקשותיו אלו, האב סירב לחתום על המסמכים הנצרכים לרישום הקטין לגן במעלה אדומים, עד כי ביה"ד בהחלטתו מיום 22/10/19 הורה כי בזכות האם לרשום את הקטין אף ללא אישורו של האב.

אולם הצדדים לא מצאו מנוח לנפשם, ובפניית האב לביה"ד מיום 2/12/19 הלין האב כי האם עושה בקטין כבשלה, ומנעה ממנו לשהות עם בנו בחגים, ואף מונעת היא ממנו את שהות הקטין עימו בזמני השהות שנקבעו, בטענות ומענות כי הקטין חולה וכד' וכן על איחורים ניכרים בשעות שהותו עם הקטין.

בנוסף לאמור התגלתה בין ההורים מחלוקת אודות זמני שהות ההורים עם הקטין בימי החנוכה, ובהחלטת ביה"ד מיום 24/12/19 הורה ביה"ד כדלהלן:

א. בענין הטענות לניכור הורי ואי קיום הסדרי השהות, – ביה"ד מורה למזכירות לקבוע מועד בהקדם בענין זה.

יובהר כי ככל ויתברר לביה"ד כי צד אחד אחראי לאמור, ביה"ד ישקול לחייב בהוצאות גבוהות גם בגין הוצאות קיום הדין.

ב. בענין חג החנוכה – היות והצדדים לא פירטו לביה"ד אצל מי הקטין אמור לשהות בסוף שבוע של חנוכה - ע"פ הסדרי השהות שנקבעו, ומכיון שכבר נמצאים אנו בימי החנוכה ואין את השהות לבקש את תגובת הצדדים לענין זה, מוחלט כדלהלן:

הקטין ישהה עם אביו החל מיום רביעי הקרוב בשעה 17:00 ועד למוצאי שבת כשעה וחצי לאחר צאת השבת. ממוצאי השבת ועד לסיום חג חנוכה הקטין ישהה עם האם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ג. בענין שאר החגים והחופשות – ביה"ד יתייחס לכך במסגרת הדיון הקרוב.

ד. ביה"ד מבהיר כי המאבק בין ההורים הנעשה על גבו של הקטין וכדוגמא לכך הויכוח סביב מסיבת החנוכה בגן, הינו דבר שגורם לנזק בלתי הפיך לקטין, וביה"ד לא יתן לכך יד, ויפעל בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותו כולל הטלת קנסות בסכומים גבוהים ע"פ החוק.

לאחר מכן הגיעו ההורים להסכמות ביניהם, וביום 11/2/20 ביה"ד אישר את הסכמותיהם. אולם טרם יבשה הדיו על הסכמתם שבו ההורים להתקוטט ביניהם.

ביום 4/6/20 קיבל ביה"ד תסקיר מהגב' רינת שרייבר עו"ס לסדרי דין במעלה אדומים, בו קיימת התייחסות למתח הרב השורר בין ההורים, והשפעתו השלילית על הבן, עת שני ההורים מאשימים זה את זה על חשיפת הבן להכפשות כלפי ההורה השני. כמו גם את הקושי הרב והמעמסה הגדולה על הילד הנובעת מהמרחק הרב בין מקום מגורי ההורים. ובסופו הובאו ההמלצות כדלהלן:

"ניכר כי שני ההורים רוצים בטובתו של ת' (הילד) ושניהם מיטיבים עמו ונוהגים בצורה המותאמת לצרכיו. אם הם היו גרים בסמיכות הרי שהחלופה המתבקשת הייתה אחריות הורית משותפת וזמני שהות שווים.

מסיבה זו, בזמנים של חופשים החלוקה תהיה שווה בין שני ההורים.

אלא שבזמנים של שגרת לימודים (גן ובהמשך בית ספר, חוגים וכו') יש משמעות רבה לקביעת בית בסיסי וקבוע והפחתת המעברים והנסיעות ככל הניתן.

מאחר והנסיבות שנוצרו הן שהמסגרת החינוכית של ת' (הילד) היא במעלה אדומים והיא טובה ומותאמת לו, אין זה יהיה נכון לצור כעת שינוי במובן זה.

החלופה השלישית מאפשרת חלוקת זמנים לפיה במהלך של 3 שבועות נמצאת פ' (האם) 10 ימים עם ת' (הילד) וצ' (האב) 8. בכך היא מאפשרת לצ' (האב) הנמצא רחוק מת' (הילד) זמן יחסית רב בו הוא יוכל לבלות איתו.

החלופה השלישית עונה לצרכים שעלו:

היא מפחיתה את המעברים התכופים והנסיעות הארוכות.

אם אפשרת לצ' (האב) תקשורת ישירה עם המסגרת החינוכית.

וכמו כן היא מפחיתה את הממשק בין צ' (האב) ופ' (האם) ולכן עשויה להפחית במתח ביניהם ולהביא ליציבות בחייו והרגשיים של ת' (הילד).

למותר לציין שוהיה ואחד מהצדדים ידבר סרה או יסית כנגד ההורה השני, הדבר יביא להמלצה שונה."

עם קבלת המלצות אלו, סבר ביה"ד כי הפחתת זמני שהותו של האב עם הבן יובילו להתעצמות הקרע בין ההורים, ובוודאי כי אין בשינוי זה להביא לשקט המיוחל ולעמעום עצימות הסכסוך בין הצדדים, ולפיכך בחר ביה"ד להותיר את המצב בעת ההיא על כנו, עד להשגת תקשורת טובה יותר בין ההורים.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ומשלא נמצא מזור לקטין בהחלטות ביה"ד הרבות, ובדיונים התכופים אשר נתקיימו בפנינו, הורה ביה"ד בהחלטתו מיום 28/7/20 על הפניית ההורים לתיאום הורי והדרכה משפחתית, אצל מר חגי אדלר, אולם על אף הצלחותיו הרבות של מר חגי אדלר במקרים קשים וסבוכים אשר הופנו אליו על ידינו, האב עתר לביה"ד כי האם ממאנת לשתף פעולה עם הטיפול, וממשיכה בניכור הורי חמור.

לאור טענות אלו קבע ביה"ד דיון ליום 1/12/20, בסיומו נעתר ביה"ד לבקשת האם בטענתה כי היא אינה "מתחברת" למר אדלר, והורה כי תחת המשך הטיפול אצל מר חגי אדלר, יעברו ההורים לטיפול בקהילה, והפנה את ההורים (בהסכמת האב) וקבע כדלהלן:

מאחר וביה"ד כי הצדדים צריכים טיפול מקצועי גישורי/הורי שיביאו אותם להבנה שעל כל צד לבוא לקראת השני - לטובת הקטין, ביה"ד מפנה את הצדדים אל העו"ס ניצן במרכז הורים וילדים מעלה אדומים אצלה התחילו טיפול.

אולם סמוך לכך, קבל האב כי האם אינה משתפת פעולה אף עם הגב' ניצן, וממשיכה בדרכה להסית את הקטין כנגדו, האם בתגובתה טענה כי הגב' ניצן אינה מוסמכת לטיפול.

לפיכך ביום 15/2/21 הורה ביה"ד כדלהלן:

בהמשך להתנהלות ההורים אשר אינם חסים על נפש בנם הקטין, וממאנים להגיע להבנות כלשהן ביניהם, ומנהלים את חייהם סביב תלונות הדדיות חוזרות ונשנות.

ועתה בפנינו תגובה נוספת של האב להאשמות נוספות מטעם האם, תוך הטחת האשמות באם.

בהחלטת ביה"ד מיום 28/7/20 הפנה ביה"ד את ההורים לטיפול ותיאום הורי אצל עו"ס מר חגי אדלר, אולם במהלך הדיון שהתקיים בפנינו ביום 30/11/20, הלינה האם "כי היא אינה חשה בטוחה אצל חגי כמגשר כי האב מוצא אצלו במה לבטא את כל מה שהוא רוצה כנגדה". לפנים משורת הדין ביה"ד נעתר והורה להורים כי ככל וישכילו להגיע להבנות ביניהם אודות טיפול הורי נאות, ביה"ד לא ימנע בעדם מלקיים את התיאום ההורי במסגרת אחרת, ואף קבע כי הצדדים יטופלו במרכז הורים וילדים במעלה אדומים אצל עו"ס ניצן.

אולם האם הביאה לידיעתנו כי אין נושא זה בסמכותה של עו"ס ניצן, ולמרכה הצער למרות הזמן שחלף לא השכילו ההורים להגיע ביניהם להבנות ולמתווה אשר יביא את השקט והשלווה לחייהם, וישמור על חוסנו הנפשי של בנם.

החלטה:

א. לאור האמור ביה"ד מורה להורים לשוב לטיפול מיידי אצל עו"ס חגי אדלר.

ב. ביה"ד מבקש את הודעת הצדדים תוך שבועה ימים על תיאום מפגש עם חגי אדלר.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ג. לצורך אפקטיביות הטיפול, ביה"ד מורה לצדדים להימנע מהגשת תלונות לביה"ד, וכי במקרים דחופים הנצרכים להכרעת ביה"ד, יופנו על ידי מר חגי אדלר.

ד. על מנת להימנע מעירוב אפוטרופוס לדין לקטין, ביה"ד מורה להורים לקיים שיתוף פעולה מלא עם עו"ס חגי אדלר.

אולם למרות האמור, ביום 25/4/21 הודיע מר חגי אדלר בפנייתו לביה"ד הודיע על התפטרותו, כדלהלן:

"הריני לעדכן את בית הדין כי מאז ההחלטה בתאריך 15.02.21 כי על ההורים לחזור לטיפול, הרי שהתקיימו מפגשים בנפרד עם כל אחד מההורים ושני מפגשים במשותף. למצער עלי להודיע לבית הדין כי לא הצלחתי להביא את ההורים לכדי שיח מכבד ויצירת הסכמות בנושאים הקשורים לבנם.

האב מצידו מאוד רוצה לקיים תקשורת עניינית עם האם ולהגיע איתה להסכמות בדבר הנושאים הקונפליקטואלים, והאם מצידה מעדיפה שלא לקיים שום אינטראקציה עם האב, וברצונה לקבוע הסכמות מראש בכדי שלא תצטרך לקיים שיח עם האב עוד הוסיפה האם כי תתקשה לעמוד בעלויות הטיפול, וכי היא מסכימה לכל היותר לפגישה אחת לחודש. שני ההורים מקיימים שיח לעגני, מזלזל, חשדני זה עם זה. במהלך הפגישות (שהתקיימו באופן מקוון-זום על מנת להקל עליהם) לא היה ניתן לקיים שיח אינטלגנטי ומכבד. ההורים התלהמו זה על זה, השתמשו בביטויים פוגעניים זה כלפי זה וחרף ניסיונותיי לנהל את הפגישה ולשקף להם עד כמה התנהלות זו תפגע בראש ובראשונה בבנם, הדבר לא עלה ביד. יתר על כן, מעבר לסגנון התקשורת ביניהם, שני ההורים מגלים נוקשות בנושאים מהותיים, ולא עלה בידי "לרכך" מי מן הצדדים בכדי לבנות אמון ולהתניע תהליך של תיאום הורי.

המלצתי הינה כפי שמופיע בהחלטה הנ"ל למנות אפוטרופוס לדין קטין ולהכריע במהירות האפשרית לגבי הנושאים העומדים במחלוקת ביניהם בכדי שיוכלו להסתגל כמה שיותר מהר לסדר החדש, להתכונן אליו ולהשלים עמו.

המטפל מודה לבית הדין על האמון שרוכש בו, ומצטער להשיבו ריקם במקרה דנן.

לאור זאת, הורה ביה"ד בהחלטתו מיום 2/5/21 על מינוי אפוט' לדין. לאור החלטה זו מונתה עוה"ד הגב' ליטל יעקובוביץ' דראי כאפוט' לדין לקטין מטעם הלשכה לסיוע משפטי. ביום 19/7/21 הגישה את עמדתה הקטין לביה"ד.

ביום 28/7/21 הגיש האב בקשה להחלפת האפוטרופא לדין, מאחר והמלצותיה לא תאמו את ציפיותיו, אולם ביה"ד דחה בקשה זו.

ביום 11/11/21 נעתר ביה"ד לבקשת האב ומינה את מכון שלם לערוך תסקיר מקיף אודות מקום מגורי הקטין, והסדרי שהותו עם ההורים. תוך הטלת תשלום מלוא עלות הבדיקה על האב.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

(על אף שביה"ד נעתר לבקשתו זו של האב, חלף זמן רב עד להסדרת התשלום על ידו).

ביום 16/12/21 הגיש האב בקשה דחופה לדיין תורן, לצורך קבלת משמורת זמנית על הקטין, בזמן "שהאם הכניסה עצמה למקלט לנשים מוכות" יחד עם הקטין.

עקב בקשה זו, ביום 19/12/21 קיים ביה"ד דיון דחוף בנושא בנוכחות ההורים והאפוטר' לדין, וביום 22/12/21 הורה ביה"ד כדלהלן:

- א. הסדרי השהות של האב עם הבן ת', ישובו להתקיים במתכונת הקבועה, לא יאוחר מתום 48 שעות ממועד חתימת החלטה זו.
- ב. המעבר של הילד בין הורה אחד למשנהו יהיו באמצעות הגב' אירית כרמל, עו"ס לסדרי דין (להלן: העו"ס).
- ג. המזכירות תיצור קשר ליצירת שיחת ועידה בה יהיו נוכחים כב' אב בית הדין, העו"ס, האב והאם. בה תדריך העו"ס את הצדדים לגבי המפגשים הקרובים.
- ד. הצדדים ישאו בשכרה של העו"ס בחלקים שווים.
- ה. על שני הצדדים להציג לבית הדין את הצעתם לגורם שלישי (בעירו) שדרכו יעבור הילד, לאחר צאת האם מהמעון לנשים מוכות – זאת עד ליום 25/12/21.

יצוין כי אף לאחר יציאת האם מהמקלט, האם התנגדה כי הילדים יועברו בין ההורים בנוכחות בני משפחת האב, ולפיכך נותר מינויה של הגב' אירית כרמל על כנו. וזאת על מנת להקטין את נקודות המפגש בין ההורים ולמנוע את החיכוך ביניהם ככל הניתן.

אולם לצערנו הרב, אף נסיון זה לא הביא לשקט המיוחל, שכן שני ההורים המשיכו בהתנהלותם, בה כל הורה אוהז בדווקנות רבה בדרכו, מבלי הפניית תשומת לב מהי טובתו של הקטין. חיכוכים אלו אשר נעשו עתה דרך הגב' אירית כרמל, הובילו את האם להשתלח בה בחריפות ובבוטות גדולה, עד כי נגלה לעינינו שאין בדרך זו להקנות יציבות לקטין.

ביום 19/6/22 קיבל ביה"ד דו"ח ממכון "שלם" להלן מסקנותיו:

"דין"

בתאריך 11.11.21 מינה כב' בית הדין הרבני האזורי ברחובות בפני כב' הדיינים הרב ציון אשכנזי אב"ד, הרב אליהו עמאר והרב שמואל דומב את מכון "שלם" כמומחה בתיק זה. בפני כב' ביה"ד עומדת המלצת האפוטרופא לדין אודות חלוקת זמני השהות של הקטין בין ההורים. האב מתנגד לכך. בית הדין ממנה את מכון "שלם" להגשת דו"ח בכל הסוגיות שבמחלוקת בין ההורים.

מדובר בהורים שנישאו בתאריך 22.5.15 ואשר נפרדו בפועל ביוני 2019. להורים בן משותף ת' יליד 25.5.16. הבן ת' מתגורר ולומד במעלה אדומים ומתקיימים הסדרי שהות עם האב הממשיך להתגורר ברחובות. ניסיונות להידברות בין ההורים לא צלחו עד כה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מבדיקתו של ת' עולה כי לת' תפקוד אינטלקטואלי מצוין, אחיד וללא פערים בין התחומים השונים של המבחן. עולה השערה בדבר היתכנות שמדובר בילד מחונן. בתחום התפקוד הרגשי מדובר בילד מקסים וחכם שמשתדל להסתגל כמיטב יכולתו למציאות פרקטית קשה כדי שיצליח לשמור על קשר עם כל אחד מהוריו. יש לציין כי בייצוגים הפנימיים שלו אודות ההורים אינם נגישים, מבחינה נפשית אינו מסוגל להיפתח בשלב זה רק מבחינה אינסטרומנטלית למד להתנהל ולהתאים את עצמו לאורח חיים התובעני ששני ההורים יצרו עבורו. בהימצאותו בחברה, ת' מגיב בהתפרצויות ובתסכולים ולכן במסגרת החינוכית הגנת חושבת שיש לו בעיות רגשיות.

מההורים ת' מקבל נתח רב של אהבה מותנית, כך שאהבתם כלפיו תלויה בכמה הוא יכול ליישר קו ולהתאים את עצמו להחלטותיהם האישיות שמבוססות בעיקר על חשיבתם ההורית האגוצנטרית. שני ההורים לא מוכנים לזוז מילימטר אחד כדי להקל על ת' את אורח החיים שאינו מתקבל על הדעת. ת' משלם מחיר גבוה על הקונפליקט ההורי. ת' כמעט ואינו מסוגל להתייחס רגשית בעולמו הפנימי לדמויות ההורים ולרגשותיו במצב הנוכחי.

האם מערכת את עולמה האישי בעולמו של הקטין, אינה מפרידה ביניהם. האב, לא ביטא נכונות במעמד בדיקה זו להגמשת עמדות על אף הידיעה שיש תקיעות בעניין המשמורת. הנושא של התניידות במרחק גיאוגרפי כה רב כבר נידון ארוכות אל מול הגורמים בקהילה אך אין בשורה ממשפחתו לשינוי ממשי בקרוב באורח החיים של ת'.

ממצאי האבחון של האם עולה כי מדובר באישה נורמטיבית, בעלת מבנים אישיותיים תקינים, בעלת כוחות התמודדות נאותים, המסוגלת להתנהל באורח אוטונומי ותוך נטילת אחריות. היא מגלה ערנות, יכולת ללמידה מניסיון, מסוגלת לחשוב באורח קוהרנטי ולקבל החלטות שקולות, רמתה הקוגניטיבית גבוהה ביותר לצד זאת, ישנה ירידה מסוימת ביכולת הקשבית (בעיקר ביחס לעצמה) שבחלקה נובעת מעומס רגשי ברמה הרגשית, האם משקיעה מאמץ רב בלווסת, להחזיק ולהרחיק את עולמה הרגשי כאשר ניצבת אל מול התמודדויות. הרחקת הרגש עוזרת לה להתארגן, לחשוב, לווסת את הלחצים עימם היא מתמודדת יחד עם זאת, נראה כי לעיתים אינה מבינה את השפעת הסיטואציה הרגשית עליה ועל תפקודה. ברגעים של לחץ משמעותי, היא מתקשה לראות את הניואנסים של הסיטואציה ושל האינטראקציה הבינאישית. היא אוהבת את בנה מאוד וקשורה אליו עמוק בליבה, יחד עם זאת, כוחותיה הולכים ואוזלים מהעומס הרב בו היא מנהלת את חייה.

האב הנו בעל מבנה הגנתי נוקשה, משאבים קוגניטיביים תקינים וללא אפיונים אישיותיים או פסיכופתולוגיה אשר יש בהם בכדי לפגום במסוגלותו ההורית. באבחון עלו שימוש במנגנוני ניתוק רגשי, נטייה להתארגנות נוקשה ותפיסת מציאות דיכוטומית המקשה עליו להתמודד עם מצבים מורכבים, במיוחד כאשר הם מצריכים יכולת לשאת אמביוולנטיות, להתמודד עם מספר זוויות ראייה, שיקולים וצרכים סותרים ניכרת מושקעות בתחום התפקוד ההורי, חשיבה על בנו, דאגה כלפיו ורצון לתת מענה לצרכי בנו כפי שהוא תופס אותם. האב נוטה להשליך את האחריות על האם בלבד ומתקשה להתייחס באופן מספק לאופן בו הקונפליקט הנוכחי בין ההורים משפיע על הקטין ומעמיד את הקטין בקונפליקט נאמנויות.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

על מנת למנוע מצב של שיתוק והמשך ההתנצחות בין ההורים באופן העלול להביא להמשך אי הוודאות ובמטרה לייצר עבור ת' וודאות אשר כה נחוצה לו אנו נמליץ להיצמד לעמדתה של האפוטרופא לדין ולקבוע את מקום מגוריו של ת' במעלה אדומים האחריות ההורית תהיה משותפת והסדרי השהות יהיו שוויוניים. עם זאת, ללא מהלכים טיפוליים וללא בניית תקשורת ואמון בין ההורים עלול הפתרון לקרוס ולקבע את הכאוס הרגשי בעולמו של ת'. אי שיתוף פעולה מצד מי מההורים יהווה עילה לקביעת משמורת אצל ההורה אשר יכבד וישתף פעולה עם המהלכים. הנדרשים.

המלצות

1. אחריות הורית משותפת והסדרי שהות שוויוניים.
2. זמני שהות אצל האב פעמיים בשבוע בימים שני ורביעי כולל לינה. + כל סוף שבוע שני משישי עד ראשון. בנוסף לינה נוספת אצל האב פעם בשבועיים ביום חמישי בשבוע בו אין מפגש בסופ"ש אצל האב. חגים וחופשות יתחלקו באופן שוויוני.
3. מקום מגורים של ת' – מעלה אדומים.
4. ההיסעים יתחלקו שווה בשווה בין האם לאב הסעות באמצע שבוע פעם האם מביאה והאב מחזיר למחרת, פעם האב לוקח האם מחזירה למחרת. ההסעות יתקיימו ויתחלפו באופן שוויוני כך שהסעות הבוקר והסעות הצהריים יתחלקו באופן שוויוני בין ההורים.
5. כאשר המעבר יהיה ישיר בין האם לאב ייעשה זאת באמצעות צד שלישי (בין אם זה בן משפחה או דמות אחרת).
6. פעילויות במוסדות החינוך האב מגיע, זאת בתיאום בין ההורים.
7. המתאם ההורי או עו"ס לסדרי דין יקבלו סמכויות לפי סעיפים 19 ו 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות עם סמכויות להרחיב או לצמצם את הסדרי השהות.
8. כל נסיון להרחקת הילד מן ההורה השני מהווה עילה לצמצום הסדרי שהות.
9. שני ההורים יקבלו כל מידע לגבי ת' אם בנושאים רפואיים או חינוכיים.
10. טיפול לת' והדרכת הורים.
11. טיפול לכל אחד מן ההורים.

ד"ר שרי מרדכי

פסיכולוג קליני בכיר

מנהל מכון "שלם"

עם קבלת דו"ח זה, קבע ביה"ד דיון בהשתתפות ההורים ובאי כחם, הגב' ליטל יעקובוביץ' והגב' אירית כרמל. (אשר נדחה מעט לאור אי יכולתה של האפוט' לדין להשתתף במועד שנקבע), במהלכו

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

המשיכו ההורים בהתנצחויות והעצמת הקרע ביניהם, כאשר כל אחד מהם מנסה לקבל עוד פיסה מחיי הקטיץ לטובתו. וכפי דבריה של עוה"ד יעקובוביץ' שורות 113-150 לפרוטוקול הדיון.

"שני ההורים עדיין אווזים כל אחד בשלו, זה עולה במפורש מהחוות דעת שההורים כל אחד מושקע בתוך ת' (הילד) ורואה את עצמו ואת האינטרס האישי שלו, ממה שקראתי אצל האב נראה וזה רשום כך די במפורש שהוא עוד קצת יותר מהאם מושקע ומתקשה לראות את צרכי האחר, והדברים ככה נרשמו די במפורש, שאין באמת את היכולת לראות את החלק שלו של האב ענין אלא רק אחריות של האם, והוא מתקשה לספק באופן מספק את האופן שהקונפליקט הזה משפיע על ת' (הילד).

הם עסוקים בבית ספר בתור מחונן, אבל שוכחים את ת' (הילד), האב לא יזוז סנטימטר מרחובות, האם תקעה יתד במעלה אדומים. גם לאם אמרתי תתקרי קצת תגיעו לאמצע לא היה עם מי לדבר. שורה סופית יש לנו ילד שמבלה חלק משמעותית מהשבוע שלו באוטו. אני אומר בכנות, שעם הערכתי הרבה למכון "שלם" והעבודה הבאמת מקצועית שהם עשו, אני מתקשה לראות לאורך זמן אני מסתכלת קדימה מבחינת הילד, זה שעות ברכב, גם אם זה פעם ביום נסיעה, גם אם זה רק לכיוון אחד שזה ניחא הרע במיעוטו, אבל השוויוניות בתיק הזה משרתת אותם כל אחד את האינטרס שלו, ולא את ת' (הילד). והשימוש בילד כדי לספק צרכים של ההורים שלו הן אם זה אותה כי קשה לה אם הוא טועה וקראתי את כל חוות הדעת היה לה קשה באינטראקציה אם ת' (הילד) לא עונה תשובה מדוייקת, והאב היה עם ת' (הילד) יותר זורם, אבל מבחינת מאפייני האישיות שלו כפי שעולה הוא הרבה יותר נוקשה ומתקשה לזוז בבריכה שאנחנו נותנים לילדים, הבריכה יכולה להיות שלולית קטנה ויכולה להיות גדולה ולהגיד להם התחום שלכם מפה עד פה.

אני לא יודעת כמה לת' (הילד) היה את הקרקע הפורייה מבלי שתהיה החלטה שאולי אחד הצדדים לא יאהב אותה, אבל אני שמה באמצע את ת' (הילד)".

מנגד עמדתה של הגב' אירית כרמל, 192-203 לפרוטוקול.

"גב' כרמל: אני מונית על ידי ביה"ד לשמש כמרכז קשר בין ההורים בדצמבר 2021. אני הבינתי שקיים צו הגנה, שלא מאפשר את המפגש בין ההורים חייב להיות מרחק בין שני ההורים ולכן אני נכנסתי לתמונה. זאת מהות התפקיד שלי, התפקיד שלי הוא להיות מרכז הקשר לדאוג לכך שת' (הילד) יבוא בכטחה בשלום בין שני ההורים.

ככל שחלפו הימים אני הפכתי לא רק להיות מרכז הקשר אלא הפכתי להיות האוזן הקשבת התיבת דואר המהדהדת בין שני ההורים במשך 24 שעות ביממה, אני היית זמינה להם לכל אורך היום. כולל בשבתות, כולל בחגים, כולל בימים שאני חולת קורונה.

ביה"ד: אני רוצה למקד אותך, את ראית את המלצות מכון "שלם"? מה את חושבת על ההמלצות?

גב' כרמל: אני ראיתי אותם ואני חושבת שבהחלט הייתי מאפשרת את המעבר של ת' (הילד) לבית האב.

ביה"ד: תסבירי למה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

גב' כרמל: אני חושבת שהוא אבא עד כמה אני יכולה להעיד וגם לפי המלצות מכון "שלם", שהוא אבא ראוי, אני חושבת שברחובות מבחינת מסגרות החינוך שאני מכירה אותם מצויין".

הכרעה

בית הדין שקל בכובד ראש את כל צדדי המקרה אשר לפנינו.

לצערנו, למרות שגורמי מקצוע רבים טיפלו ואבחנו את בני הזוג, כל דבריהם היו לאין, וההורים עומדים דבקים כל אחד בעמדתו - כביכול - לחצות את הילד בעודו חי.

אין ספק כי הסכסוך בין הצדדים קשה. הצדדים לא מצליחים לסלוח זה לזה כדי לייצר אווירה נורמטיבית הנחוצה כל כך לת' (הילד), בנם יקירם של שני הצדדים (אשר הפוטנציאל הטמון בו הינו גדול מאד כפי העולה מדו"ח מכון שלם שמדובר בילד מחונן). אך מלבד השנאה והכעסים, אין ספק כי גם הקושי הטכני של הסעות הקטין מהכא להתם מכבידה מאד על הצדדים, ובעיקר מכבידה מאד גם על חייו של ת' (הילד). הקושי הטכני מזכיר לצדדים בכל מפגש של הורה עם ת' (הילד) את עצימות הסכסוך ואת השנאה שביניהם. וזאת מלבד הקושי העצום – הפיזי בטלטול הקטין כל פעם ממקום מגורי האב למקום מגורי האם. וחוזר חלילה. ונוסף לכך, ההוצאות הנובעות מכך.

לפיכך, סבור בית הדין, כי יש לאמץ את רוח המלצת האפוסטרופוס לדין עו"ד יעקובוביץ', שהצדדים יקבעו את מקום מושבו של הקטין בעיר מודיעין (שנמצאת באמצע הדרך בין מגורי הצדדים) ושני הצדדים יעברו לגור במודיעין. ובמקום לחלוק את הילד - לחלוק את הדרך ואת השעות הרבות בה "נגזר" עליו להטלטל בדרכים, שינוי אשר ללא ספק יטיל את הצורך על ההורים לערוך שינוי בחייהם, אך הרווח הגדול יהיה לת' (הילד), כי אין ספק שמהלך זה יאפשר לת' (הילד) להתאקלם במקום אחד, ויחסוך ממנו את הנסיעות המתישות, גם יותר בידו זמן וכח לרקום קשרי ידידות עם חברים בני גילו, לתועלת הלימודים או לכל צורך אחר המתאים לילדים בני גילו.

במהלך הדיון, ביקש בית הדין את עמדת הצדדים על רעיון זה. האישה הביע את הסכמתו למבוקש באם תאות גם האם לעבור למודיעין. האם סרבה. לא נשמעה טענה ממשית שתצדיק סירוב לרעיון זה לנוכח מקרה מורכב זה.

בית הדין הודיע את החלטתו זו לצדדים במהלך הדיון. האב הודיע כי הוא מקבל על עצמו את המלצת בית הדין ויעבור לגור במודיעין.

לאור האמור מורה ביה"ד כדלהלן:

- א. מרכז חייו של הקטין ת' ש' יועברו לעיר מודיעין.
- ב. בזכות כל אחד מההורים להביא הצעתו עד ליום 25/7/22 למקום לימודי הקטין במודיעין עם עלייתו לכיתה א' בשנת הלימודים הקרובה.
- הצעות ההורים יועברו לתגובת הצד השני עד ליום 1/8/22, וככל ולא תהיה הסכמה ביניהם, ביה"ד יכריע בדבר.
- ג. משמורת הילד תינתן לחזקת ההורה אשר יעבור להתגורר בעיר מודיעין ו/או בסביבתה. ככל ושני ההורים יעברו למודיעין, המשמורת תהיה משותפת.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

- ד. הסדרי השהות של הקטין יתקיימו בשלב זה כפי המלצת מכון "שלם", בימים שני ורביעי כולל לינה, ובכל סוף שבוע שני מיום שישי ועד ליום א' וביום ה' בשבוע בו הוא אין מפגש בסופ"ש אצל האב. נטילת הילד והשבתו יתקיימו מן המוסד החינוכי ואליו. חגים וחופשות יתחלקו בין ההורים באופן שוויוני, מעבר הילד בין ההורים ייעשה ע"י צד ג' אשר יוסכם ביניהם. ככל ולא ישכילו ההורים להגיע להבנות ביניהם בנושא זה, ימנה ביה"ד איש מקצוע לכך.
- ה. ביה"ד מורה על הפניית הבן לטיפול פסיכולוגי, ואת ההורים לתיאום הורי במכון "שלם" כפי המלצת מכון "שלם".
- ו. ביה"ד מבהיר (כפי המלצת מכון שלם ע' 38) כי אי שיתוף פעולה מצד מי מההורים יהווה עילה להעברת משמורת אצל ההורה אשר ישתף פעולה עם המהלכים הנדרשים.
- ז. ההחלטה מותרת לפרסום לאחר השמטת פרטי הזיהוי של הצדדים ושל הקטין.

ניתן ביום י"ט בתמוז התשפ"ב (18/07/2022).

הרב שמואל דומב

הרב אליהו עמאר

הרב ציון אשכנזי – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה